

ÖT ÉS FÉLMILLIÓ FORINTOS BERUHÁZÁSSAL BŐVÍTI A TÉRV A SZEGEDI EGYETEMET

A munka zajától hangos már április óta az Aradi vértanúk-terén az egyetem környéke. Az egyre emelkedő falak jelzik, hogy nagy munka folyik itt. Áprilisban kezdték meg a kémiai és fizikai intézet és egy hatalmas, kétszáz

dulhatott az építkezés. Elsősorban a munka útjában álló épületet kellett lebontani. Az alap ásásánál azonban ismét megakadt a munka zavartalan menete. Ezen a helyen húzódtott végig a városi szennyvíz-csatorna. A csatorna átépítése elég

nek eltávolítása is jelentős munkát vett igénybe.

A Magasépítő Vállalat dolgozói kitaró munkával küzdöttek le ezeket az akadályokat. Az építkezés megkezdésekor azonban még nem alakult ki a brigádmunka s a munkafegyelm terén is hibák mutatkoztak. Elsősorban a munkaidőt nem tartották be. Reggel hét órákor — ez volt a kezdés ideje — sokan nem foglalták el munkahelyüket, még csak a munkához készülődtek. Ugyanakkor már háromnegyed négykor lerakták a szerszámokat, indultak hazafelé, holott négy órákor fejeződött be munkaidőjük. Elég sűrűn előfordult igazolatlan hiányzás is.

Az építkezés vezetőinek — és azoknak a dolgozóknak, akik munkahelyükön mindig pontosan jelentek meg és távoztak el onnan — figyelmeztetése után már mindenki munkahelyén talált a munkaidő megkezdését jelző gongszó. Az igazolatlan hiányzások is megszűntek. Ebben az időben szervezték meg a brigádokat és a brigádok megalakulása után

a munkaverseny

is fellendült. Emelkedő eredményekkel bizonyították be, hogy mindannyian megértették az építkezés fontosságát, megértették, hogy az intézet felépítésével több fiatal tanulhat, ezáltal több műszaki értelmisége lesz az országnak. Így érte el az Oltványi-acsbrigád a 140 százalékos átlagteljesítményt, a Kónya segédmunkás-brigád a 132 százalékot, a Virág segédmunkás-brigád a 124 százalékot. Ezért jutottak meg a brigádok vezetői és a brigádok tagjai is kitüntetésnek.

Az egyetem dolgozói s különösen a hallgatók várják nagyon az intézet felépülését. Nagyjelentőségű lesz ez abból a szempontból, hogy könnyebbé válik a vegyész- és fizikusok képzése, a kémiai- és fizikai szakos tanárok nevelése. A régi szegedi egyetem olyan évfolyamokra volt csak berendezkedve, hogy legfeljebb csak 10—12 hallgatóval számoltak. Ezek a keretek egyre szűkebbé válnak, egyre több fiatal érkezik meg a tanulás jelentőségére, egyre többen jelentkeznek egyetemi hallgatónak. Ezt bizonyítja az is, hogy ma már a biológiai szakon a második évfolyamon 80-an tanulnak, vagy a matematikus és fizikus hallgatók száma csupán az első évfolyamon 150-re emelkedett, a vegyészkaron is 55 hallgató tanul. A fellemlélt létszámú hallgatók tanítását csak úgy tudják megoldani, hogy az általános fizikai és kémiai tanszék párhuzamos órákat ad.

Az új intézetben

mindezek a nehézségek kiküszöbölődnek, itt egyszerre kétszáz hallgatónak tarthatnak előadást.

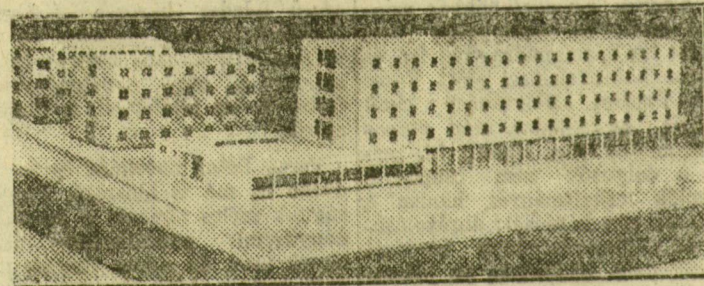
Ez az intézet biztosítja a gyakorlati fizikai és kémiai oktatását. A korszerű, modern felszerelés, a gépek lehetővé teszik, hogy gyakorlatban is tanulhassanak. Az alagsorban finommechanikai és üvegtechnikai műhelyt állítanak fel, ahol a legbonyolultabb készülékeket is el tudják készíteni. És ami a legfontosabb: a kémiai és fizikai intézetben az oktatás mellett gyakorlati kutatással is foglalkoznak, mely nagyjelentőségű nemzetgazdaságunk szempontjából.

Öt és félmillió forintba kerül az intézet felszereléssel együtt. Nem hiába jegyezték tehát az egyetem dolgozói átlag számítva 700 forint összegű Békésköcsönt, ugyanakkor az egyetemi hallgatók is szépen kivették részüket a Békésköcsönjegyzeletből. Az öt éves terv olyan tanulási lehetőséget biztosít számukra, amit soha nem is reméltek. Sokszáz, sokezer fizikust és kémikust képeznek itt ki, akik tudásukat gyümölcsöztetve hálálják meg nagyszerű tervüknek azt, hogy tanulhassanak.

Kereskedelmi egyszemélyi iriak alá Nyugatnémetország és a Német Demokratikus Köztársaság között

Berlin (TASZSZ). Hosszú ideig tartó tárgyalások után Nyugat-Németország és a Német Demokratikus Köztársaság képviselői egyezményt írtak alá az övezetközi kereskedelemről. Az egyezmény 1951. évre szól.

Ilyen iskolában tanulhatnak majd az építőipar jövőző szakemberei

Az építőipar egyre növekvő közép és felső káderekészítésére, ilyen káderek képzésére Budapesten központi építőipari iskolát és tanulóotthonot létesítenek.

1240 tanuló részére oktatási épületcsoport, 336 tanuló részére tanulóotthon, a két rész közös használatára alkalmas 200 személyes étterem és 600 személyt ellátó konyhaiüzem terveztek. Ezenkívül fedett és szabadterei sportlehetőségekről, gyakorló építőudvarról is gondoskodtak.

A lakóépületek az oktatási résztől teljesen elkülönítve épülnek, laza beépítésükkel beleolvadva a környezet szabadonálló épületei közé. A főépület négy emelet magasságú, ehhez kapcsolódnak jobbról az előadótermek, a tornaterem és a díszterem, balról pedig az étterem és konyhaiüzem.

Az épülettel megegyező építési területet laza terekre bontják, kialakítva az építőudvart, a dísz- és sportudvart, az étkezőkertet, a gyengélkedők kertjét és az előkertet.

Negyvenhat üzem vesz részt a Gazda-mozgalom szegedi kiállításán

Gazda Géza, a Rákosi Mátyás Művek egyik helyettes művezetője kezdeményezésére megindult országos mozgalom eddigi eredményei is többmillió forint értékű olyan árut eredményezett, amelynek anyaga eddig, mint értéktelennek vált hulladék pusztult el az üzemek rejtekében.

A mozgalom Szegeden is gyorsan kiszélesedett. További lendületét

szolgálja a Műszaki és Természettudományos Egyesület által rendezett kiállítás, amely vasárnap délután nyílik meg a Horváth Mihály-utcai kiállítási csarnokban és amelyen negyvenhat üzem vesz részt. Különösen gazdag a MÁV kiállítási anyaga, amely jelentős mértékben járul hozzá, hogy a jövőben könnyebben felismerhesse a dolgozók a hulladékok értékét.

A C-jegyre beadott vagy szállításra iekötött kukorica után vásárlási utalványt kapnak a termelők

Országsszerte folyik a kukorica beadása. A „C”-jegyre beadott kukorica minden mázsája után 25 forint értékű — pamutárú és lábbeli vásárlására jogosító — utalvány jár. Azok a termelőszövetkezetek, termelőszövetkezetek csoportok és egyéni

dolgozó parasztok, akik kukoricaszállítási szerződést kötnek, mázsánként 35 forint értékű utalványt kapnak. A pamutárú és lábbeli vásárlásra jogosító utalványt a szerződés megkötésekor azonnal kiadják.

A gyálaréti dolgozóknak is boldog jólétet hozott az ötéves terv

A Terv- és a Békésköcsön szep-temberi húzásai során a falu dolgozó parasztágának jelentős nagy része is nyereségekhez jutott. Az Országos Takarékpénztár helyi fiókjánál és környékbeli községek posztahivatalainál rengeteg kifizetett kötvényt őriznek.

Hétfőn Balogh Imre Felsővárosi feketeföldek 115. alatti lakos, Zombori József zékányi, Várnai József Szivárvány-utcai, Tóth Molnár Antal Rókusi feketeföldek 59. szám alatti lakos, Nagy István öscenti-iváni és Karsai Jánosné Sándor-ut-4. szám alatti dolgozó parasztok nyereségekét váltották be. De voltak már szép számban a szegedköri falvakból is bemutatni a kihúzott köcsönkötvényeket. Gyálaréti Engi Antal 5 holdas paraszt jelentkeztet felvenni a nyereséjét. A felesége elbeszéli, mennyire

— Soha sem hittem volna, hogy ilyen üzem is lehet a világon. Hissen valóságos csodát képez. Ugy halom, a Szovjetunióból való benne minden — jegyzi meg, azután arról beszél, hogy milyen szívesen jegyzett államköcsönt.

— Hogyne jegyeztem volna örömmel, amikor a szemem előtt épül, gyarapodik az ország. Engem nem kellett erre rábeszélni, mert tudtam, hogy most magunkfajta, becsületes emberek kéri, azok pedig jól gazdálkodnak veje. Nem úgy, mint annak idején az urak tették az apám pénzével, aki egy évre való megélhetését adta oda hadiköcsönbe és soha még egy doboz gyufa árát sem látta vissza.

Elmondja, hogy földjét beadta a termelőszövetkezetbe:

— Ott van annak a helye, jól bálnak veje és úgy is boldogulnak,

Mindegyiknek tele van a kamrája

meg a zsebe. Magam még nem állhatok közéjük, mert van egy kis darab tőzölve fekvő, gyümölcsösöm, az munkámom meg.

— Most visszakaptam a köcsönt kamatokkal együtt, pedig magam is azt mondom, hogy ráértek volna még vele, de nem baj, mert

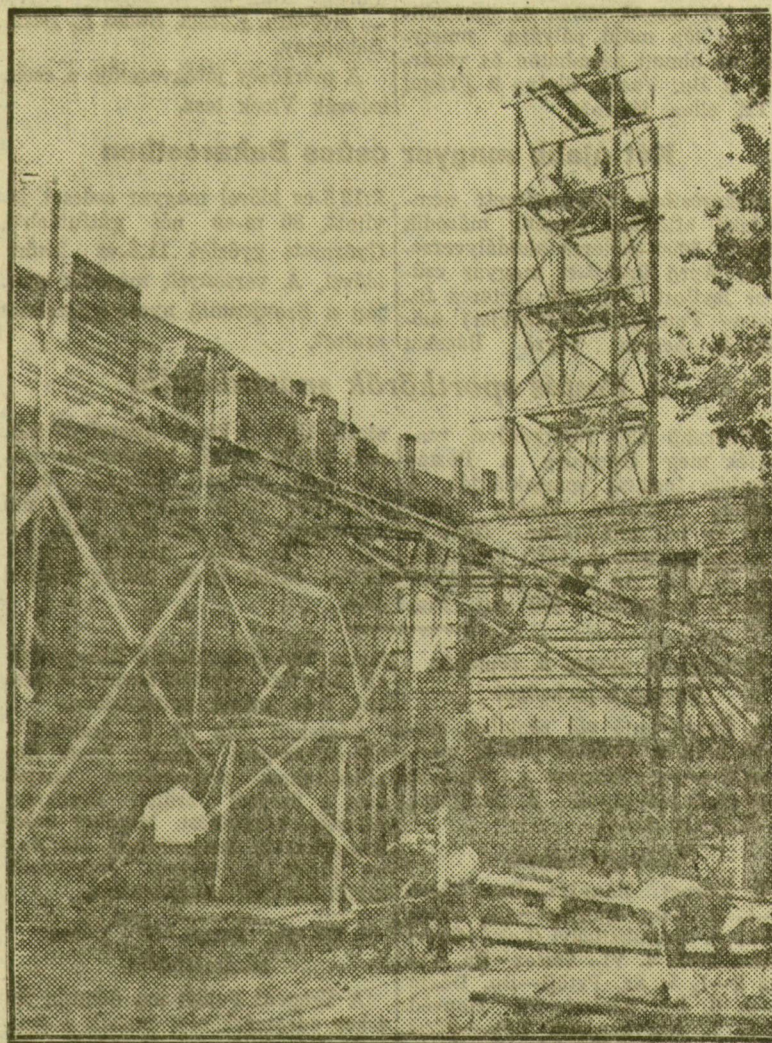
ha kell, újra adok kétszerannyit is, mert amióta eltűntek az urak, nincsenek a faluban közkegyelemre szoruló nyomorultak, akik naphosszat ácsorognának a község háza előtt segítségért.

A község is gyarapodott, kapott szép iskolát, gyönyörű apaállat-istállót és két bővizű ártezi kútát. Ezt kérte, ezt kapta. Ha mást kért, mást is kap.

Igy beszél Lévai Antal a tervdől alkotásairól, a maga és a többi volt földhözragadt agárarprtelár jobbra fordult sorsáról.

Bácsúzsákor körüljárjuk tekintetünkkel az udvart. Tele van aprófajszággal és terménnyel. Az ol-ból egy házának emelt mázsányi mangalica feje inkeddik ki. Az estebédjét sürgeti...

(o. j.)

Az egyetemi építkezés egy részlete

személyt befogadó tanterem építését.

Sok nehézséggel kellett megküzdni

A Magasépítő Vállalat dolgozóinak, mire végre teljes iramban megin-

hosszú időt vett igénybe s emiatt az építkezés megkezdése késett. És jötték sorban az újabb akadályok: A régi transzformátorházak útban voltak, ezeket is más helyre kellett építeni. Az ásatás közben középkori csatornára bukkantak. En-

Hősi multunkból

SZEGEDI TÜZÉRÖNKÉNTESK 1848-BAN

Az egész ország népe világosan látta 1848-ban, hogy mit jelentene számára, ha a császári haderőnek sikerülne a nehezen megszerzett szabadságot újra elvennie. Ennek tudatában jelentkeztek a szabadság zászlai alá a fiatalok és öregek egyaránt, akik a multban saját hátukon érezték az elnyomás súlyos terheit, melynek enyhítésére nem számíthattak, mivel az idegen uralkodó osztálynak, ki az ország javait bírta, nap, mint nap több volt a követelése velük szemben. Hiába dolgoztak hajnalról késő estig, megélhetésük alig volt biztosítva. Ha tehát sorsuk jobbrafordulását akarták, úgy saját maguknak kellett e jármot lerázni magukról, amit az osztrák önkény rakott rájuk. Zsellérek, napzámosok és a többi nincstelenség e célnak tudatában egyesítették a kaszájukat és mentek a csatába, hogy harcukkal és ha kell, vérrelkel mutassák meg, hogy ennek a hazának ok az igazi fia, melynek szabadságáért készek akár az életüket is feláldozni.

A harcok első szakaszaiban nagy hiányt érezte a forradalmi honvédsereg a tüzéségre, de ez nem tartott sokáig. A lelkes önkéntesekből alakult tüzéség szinte azt lehet mondani, napok, illetve hetek alatt sajátította el és tanulta meg az ágyúharc tudományát. Lelkesen és kitartóan gyakorlatoztak. Minden erejüket és figyelmüket arra fordították, hogy minél hamarabb megtanuljanak jól löni s, hogy mielőbb kimehessenek a harcmezőre és ott, szemben a gyűlölt ellenséggel, megmutassák, hogy mire képes a szabadságáért harcoló nép.

Ezeket a tüzéseket hamar megismerte az ellenség. A lázadó rá-cok megveretésében a fiatal tüze-eknek már jelentős szerepük volt. Az első nagy erőpróbajuk a pákozdi csata, ahol megmutatták, hogy milyen igazi mesterei fegyvereiknek. Jelasich támadó hadrendjét olyan idegőrlő pontos találatokkal lötték szét, hogy a császári udvar-nak megfizetett zsoldosa seregével együtt menekült a csatatérrel. Az útirányt ezeknek a fiatal tüze-eknek ágyúcsövei mutatták. A csata-téren szertefekvő császári rabló

horda hullái bizonyították a harcok sok tökéletes tudását.

Mégis kik azok, akik tagjai voltak ennek a hősi tüzéségnek? Országunk levéltáraiban elfekvő oklevelek szálai tárják fel előttünk azoknak az önkéntes hazafiaknak neveit, akik jelentkeztek honi tüze-nek.

Egyik kiemelkedő példáját mutatja a Szeged város közlevéltárá-ban talált okirat, melyben a szegedi fiatalok a következő kérését terjesztik a város közgyűlése elé:

„Egy üdvös vállalatra vagyunk bátor a T. Kögyűlés figyelmét fel-kérni, legyenek szivesek ehhez fon-tosságához képest becses figyelemök-kell hozzá járulni. Mi alulírtak ugyanis a derék pesti polgárok pél-dájára elhatároztuk felkérni tépra-ranosnok Korda János urat, lenne szives számunkra készlezköznöni, mi-szerint mi, mint nemzetörök a tü-zérségben oktatást nyerhessünk, s szükség esetében a gyamus hítségű német — vagy isten tudja milyen faj — tüzekek helyett szülőföld-ünket önmagunk oltalmazhassuk s városunk becsületét, melyre száza-dokon át büszke, a jövő korra is megmenthessük a feladás vagy árulás gyáva bélyegétől... Ha tehát az érdemes Kögyűlés szükség-senek találja, hogy adandó alkal-mommal Pest példáját mint városunk-at ágyúkkal ön fiait védelmezzék, bennünket a vállalatára mindenkor készeknek találand... Szabó Mik-lós, Szécs András K. I. h. jegyző. Magyar János, Auer Péter, Szécs István, Papp István mérnök. Far-kas Benedek, Salinger Ferdinánd — és még huszonhárom lelkes ha-zafi.

A város közgyűlése elfogadta je-lentkezéseiket és biztosította az ágyúkezelés elsajátításának lehetőséget. Ezek az önkéntesek aztán számtalan csatában szerezték dic-sőségüket Szeged városának és az egész hazának.

Szeged lakosainak a szabadság-harcban való részvételéről még szá-mos oklevél tanuszkodik, ami mind arra vár, hogy rendszeres kutatás után a dolgozók megismerjék va-rozuk hősi multját.

Ez a dicső feladat vár a város történetseire!